

Rigsdagen grundlovmæssigt tilkommende Initiativ berøres stærkt derved. Det er jo nemlig indlysende, at som oftest vil en Minister ikke med stor Varme slutte sig til et Forslag, der fremkommer ved Rigsdagens Initiativ. Man spørger i Almindelighed vedkommende Minister, om han ønsker at forelægge et Lovforslag angaaende en eller anden Sag, og først naar det viser sig, at det ikke er Tilfældet, pleier det private Initiativ at blive anvendt. Dersom man altsaa kræver en meget fylldig Tilslutning af vedkommende Minister til et Lovforslag, for at man skal kunne give det sin Stemme, saa skaber man derved en Vanskelighed ved Benyttelsen af det private Initiativ, som jeg troer i og for sig er ufornudden, og som man i ethvert Tilfælde, saavidt mig bekjendt, aldrig tidligere har lagt det i Veien. Jeg skal tillade mig at minde om, at det ingenlunde er noget Nyt, at en Minister har stillet sig til et Lovforslag, der er forelagt privat i Rigsdagen, omtrent paa samme Maade, som den høitærede Kirkeminister stiller sig til det foreliggende. Den ærede Minister erklærer, at han vil modtage Loven og forelægge Hs. Majestæt den til Stadsfæstelse, men at det for ham er tvivlsomt, hvorvidt man udretter noget Godt ved den, eller om det ikke vilde være heldigere at blive staaende ved den nuværende Tilstand. Det er aldeles ikke noget Nyt, at en Minister har stillet sig paa samme Maade til et Lovforslag, der er fremkommet paa samme Maade, ifølge privat Initiativ. Jeg skal minde om et Lovforslag, som er velbekjendt for Alle, fordi det saa ofte har foreligget Rigsdagen, nemlig Lovforslaget om Erklæringers Meddelelse til Ansøgere og Klager. Det blev i 17de Samling vedtaget af Rigsdagen, efterat det tidligere ofte havde været til Forhandling, og blev ikke hilset af den daværende Justitsminister med nogen større Varme, end det nu foreliggende Forslag hilses fra den høitærede Cultusministers Side. Jeg skal, da Udtrykkene ere meget korte, tillade mig at oplæse, hvad Justitsministeren bemærkede med Hensyn til dette Lovforslag i det andet Thing. Han sagde: „Jeg skal indskrænke mig til at erklære, at, skjøndt den nuværende Regjering ikke overseer de Betæneligheder, som i principiel Henseende tidligere ere blevne anførte imod det forelig-

gende Lovforslag, saa kan man dog ikke tillægge dem en saadan Vægt, at man skulde finde sig foranlediget til at modsætte sig Sagens videre Fremme. Dersom Rigsdagen derfor igjen vedtager det foreliggende Lovforslag, vil det nuværende Ministerium for sit Vedkommende ikke finde Noget derimod at erindre“. Dette er jo, vil man see, fuldkommen den samme Stilling, som den nuværende ærede Minister indtager til dette Forslag. Rigsdagen vedtog derefter Lovudkastet, og det er under 2den Februar 1866 blevet til Lov. Heller ikke troer jeg, det er uden Exempel, at Rigsdagen har vedtaget et Lovforslag, uagtet en Minister bestemt har modsat sig det. Selve det Lovforslag, jeg nylig har nævnt, afgiver jo et Exempel derpaa. Det har været vedtaget gjentagne Gange ikke blot af Folkethinget, men ogsaa af Landstthinget, uagtet Ministeren har modsat sig det. Man har altsaa ventet, at maastee en anden Minister vilde forelægge Hans Majestæt Loven til Stadsfæstelse. Men det Princip, der blev udtalt af den ærede Ordfører, vil høre endnu videre, naar man ret betragter det; thi det maa lede til, at Rigsdagen heller ikke kan vedtage nogen Forandring i et af Regjeringen forelagt Lovudkast, naar denne havde tilfølgende, at Ministeren derved kom til at indtage den samme Stilling til Lovudkastet, som den høitærede Minister nu indtager til det foreliggende. Jeg skal tage et Exempel, som ogsaa er i friskt Minde. Lovforslaget om en Indkomstskat blev forelagt her af Finantsministeren; men det blev ændret paa en saadan Maade, at Ministeren stillede sig dertil accurat paa den ofte omtalte Maade, og dog fandt man ingen Betænelighed ved at sende det over til Folkethinget. Flere af de ærede Medlemmer, der nære stor Betænelighed ved det nærværende Forslag, have deeltaget i at oversende hiint Forslag til Folkethinget, sikkert i det Haab, at det skal blive til Lov, om end Finantsministerens Stilling var meget kold til det i den Skikkelse, det havde faaet. Jeg troer altsaa ikke, at man fra Formens Side kan nære den allerringste Betænelighed ved at vedtage Lovforslaget. Men det Væsentlige er jo Lovforslagets Virkning, nemlig: om det er heldigt, at man henlægger den Examen, som hidtil har været afholdt ved Semi-